

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty. kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożeń pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr. na str. 2-lam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok II. | Nowemiasto n. Drwęcą, czwartek dnia 25. kwietnia 1935 r. | Nr. 49

Niech żyje Konstytucja z 23 kwietnia 1935 r.!

Wolny obywatel w silnym państwie.

Nowa Konstytucja weszła w życie.

Rozpoczynamy więc nowy okres w dziejach narodu i państwa.

Radosna świadomość przenika dziś 33 miliony obywateli Polski. Zdajemy sobie bowiem wszyscy sprawę z doniosłości dnia i witamy go sercem, wezbraniem dumą.

Bo cóż nam ten dzień unaoznacza? Wyrównaliśmy największą zaległość w naszych dziejach. Troska o ustrój Państwa była ostatnią żywą myślą, która poruszała mózgi patriotów polskich w tragicznych kilku latach przed trzecim rozbiorem Polski, wtedy gdy z troski „de emendanda Republica” wyłoniła się majowa konstytucja. Myśl o ustroju Państwa była pierwszą, która zaprzętała genialny umysł Wskresiciela Polski, gdy opadły kajdany niewoli. Klamrę, spinającą więc chwilę upadku i moment wskrzeszenia, stanowiła myśl: w jakie ramy ustrojowe zawrzeć ideę wolnego obywatela w silnym państwie.

Wiemy zarówno z doświadczeń ery przedrozbiorowej jak i kilkunastu lat po odzyskaniu wolności, jakie przeciwieństwa stwarzało kojarzenie tych dwu pojęć: wolny obywatel i silne państwo. Znamy te przeciwieństwa z obu stuleci, poprzedzających rozbiory. Warstwa szlachecka dbała o „żrenicę wolności”, o przesadną, bo na samowoli opartą osobistą wolność, godziła się z lekkim sercem z coraz słabszym, coraz bardziej wpływom obcym ulegającym państwem... Następstwem były rozbiory. Ale znamy również i te przeciwieństwa z doświadczeń kilkunastu lat ostatnich. Wiemy do jakiego rozprężenia i jakich fermentów doprowadziły w erze przedmajowej... Wiemy iż Rzeczpospolita, położona geograficznie między Niemcami a Z. S. R. K., państwami o ustroju autorytatywnym, musi mieć ustrój mocny i stały. I dlatego też wyrównanie tej największej zaległości, jaką stanowi obdarzenie Polski ustrojem, sprowadzającym do wspólnego mianownika oba pojęcia: wolny obywatel i mocne państwo — stanowi przełom w naszych dziejach, jest datą historyczną, znaczącą początek nowej ery naszego państwowego bytu. Jest dniem takim, jakim w roku 1791 był dzień 3 maja.

To prawo praw, które dziś, opatrzone w podpis Głowy Państwa i ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej, wchodzi w życie, ziszcza bowiem w całej pełni ideę, że Polska promieniować ma na świat cały coraz większą mocą, zaś każdy, spełniający swe obowiązki wobec państwa, ma prawo do pełni swobód obywatelskich, uczestniczy w dobrach moralnych i materialnych państwa, ma konstytucyjnie zagwarantowaną wolność myśli i czynu.

Ustalenie tego przyczynowego związku między wolnością obywatelską a siłą państwa jest główną wytyczną nowej Konstytucji: jest zarazem podwójnym ubezpieczeniem: dla obywatela, że znajduje się w orbicie zbiorowej siły, dla państwa, że rozporządza uświadomionym o swych prawach i obowiązkach obywatelem.

Dziś jeszcze nie wszyscy zdają sobie sprawę z doniosłych skutków, jakie pociąga za sobą wejście w życie nowego ustroju. Jeszcze są między Polakami ludzie, wpatrzeni w szereg przebrzmiałych doktryn, którym bieg życia powojennego odmówił racji i uzasadnienia. Jeszcze, pozatem, ramową ustawę konstytucyjną, trzeba wypełnić szeregiem konkretnych i realnych konsekwencji życia.

Z biegiem lat jednak wpływ nowej Konstytucji na kształtowanie się, zarówno życia zbiorowego w państwie, jak indywidualnej współpracy obywatelskiej stanie się coraz sil-

Straszliwe trzęsienie ziemi na Formozie.

2500 zabitych — Zburzone miasta — Praca ratunkowa wre.

LONDYN. W niedzielę rano wyspa Formoza nawiedzona została silnym trzęsieniem ziemi które wywołało olbrzymie szkody.

Według dotychczasowych obliczeń zabitych zostało 2750 osób, rannych ciężko jest 5348, lżej rannych 786. Zawaliło się domów 7165, a 1725 jest uszkodzonych.

Panika wśród mieszkańców tej pięknej wyspy spotęgowała się wskutek powstałych w wielu miejscach pożarów. Na głównej ulicy

miasta Taichu zginęło 100 osób. Ulica ta zamieniła się w stos gruzów. Miasto Taiko na północno-zachodnim wybrzeżu wyspy zostało prawie doszczętnie zniszczone. Liczne tunele zawaliły się, szereg innych jest zablokowanych. Zrozpaczeni mieszkańcy, którzy wyszli cało z katastrofy, poszukują wśród ruin swoich bliskich. Personal Czerwonego Krzyża i policja pracują bez wytchnienia.

Gdynia na czwartym miejscu wśród portów kontynentu europejskiego.

Według danych statystycznych portów europejskich, Gdynia w roku 1933 pod względem obrotu towarowego zajmowała piąte miejsce wśród portów Europy po Rotterdamie, Hamburgu, Antwerpii i Marsylii.

Wielki południowy port transoceaniczny Marsylja ma — jak wiadomo — obok ruchu towarowego, olbrzymi ruch pasażerski, wyrażający się w roku ubiegłym olbrzymią cyfrą zgorą 640.000 pasażerów. Jeżeli chodzi jednak o obrót towarowy, to w roku 1933 Marsylja przewyższała Gdynię mniej więcej o 200 tysięcy ton, w roku 1934 Gdynia przewyższyła już jednak Marsylję o cały milion ton. Obrót towarowy Marsylii wyrażający się cyfrą 6.317.809 ton w roku 1933, zmalał w roku 1934 do cyfry 5.945.956 ton, a obrót Gdyni w tym samym czasie wzrósł do cyfry 7.191.913 ton.

Ta różnica proporcji Gdyni i Marsylii tłumaczy się tem, że centralny port marsylski otaczają pomocnicze, świetnie rozwijające się porty których obroty znacznie wzrosły ostatnio no niekorzyść głównego portu marsylskiego. Aczkolwiek ogólny obrót całego kompleksu portowego wykazuje wzrost, jednak centralny port Marsylii wykazuje spadek, dzięki czemu Gdynia zajęła dziś czwarte miejsce w Europie Kontynentalnej po Rotterdamie, Hamburgu i Antwerpii.

„Najazd” skautów czeskich na Gdynię

Okolo 1300 harcerzy z Czechosłowacji zamierza rozbić obozowisko nad polskim morzem.

Związek Skautów Czeskich odniósł się do Komisarza Zagranicznego Związku Harcerstwa Polskiego z prośbą o podanie dokładnych warunków obozowania pod polskim morzem w okolicy Gdyni. Jak wiadomo w zlocie Jubileuszowym Harcerstwa w Spale ma wziąć udział okolo 1.300 skautów czeskich, którzy po zlocie zamierzają resztę lata spędzić w obozach koło Gdyni.

Warto aby odpowiednie czynniki w Gdyni zainteresowały się projektowanym „najazdem” skautów czeskich i ułatwiły im „zakotwiczenie” się na polskim brzegu choć by z uwagi na bilans naszej turystyki zagranicznej, propagandę polskiego morza i interes Gdyni.

niejszy i coraz wymowniejszy. To, co dziś jeszcze jest rzeczywistością ustawy — stanie się prawem obejmującym dusze i serca obywateli dobrej woli. Nad innymi życie będzie musiało przejść do porządku dziennego.

Stajemy dziś u progu nowej ery. Przekraczamy ten próg z uczuciem wdzięczności i umiłowania dla Wodza Narodu, który wyprowadził nas z mroków niewoli, a kiedy oślepieni złudnemi blaskami szukaliśmy fałszywych dróg, wprowadził nas z żelazną konsekwencją niezłomnej swej ideowości na gościniec, wiodący do gmachu, na którym widnieje dumny napis: — Wolny obywatel w silnym państwie!

W blaskach wiosennego słońca witamy ten dzień okrzykiem:

Niech żyje Polska!

Niech żyje Wódz Narodu!

Niech żyje Konstytucja!

Nowy rząd bułgarski.

SOFJA. Skład nowego gabinetu bułgarskiego jest następujący: premierem i ministrem bez teki został Andrzej Toszew, sprawy zagr. objął Jerzy Kosse Iwanow, sprawy wewn. generał Athanasow, oświatę dotychczasowy minister generał Radow, finanse Riaskow, sprawiedliwości Karagiozaw, sprawy wojskowe generał Canew, gospodarstwo narodowe Moszanow, komunikację Kozukharow, roboty publiczne Jostow.

Premjer Toszew oświadczył, że nowy rząd zarówno w dziedzinie polityki wewnętrznej, jak i zagranicznej, kierować się będzie w dalszym ciągu zasadami, ustalonymi dn. 19 maja roku ub. Jakiegokolwiek odchylenie od tych zasad jest niemożliwe i pod tym względem wszyscy członkowie gabinetu są jednomyślni.

Min. Beck w Wenecji.

WENECJA. Włoski minister spraw zagr. Suvich w przejeździe przez Wenecję złożył wizytę ministrowi Beckowi, który przebywa tam z małżonką na kilkudniowym wypoczynku w charakterze prywatnym. Rozmowa była sposobnością do wymiany poglądów na temat szeregu aktualnych zagadnień europejskich i stwierdzenia przyjaźni w wzajemnych stosunkach, łączących oba kraje.

Nota protestacyjna Niemiec.

BERLIN. W sobotę wieczorem rząd Rzeszy wystosował za pośrednictwem swoich przedstawicielstw dyplomatycznych notę protestacyjną do wszystkich rządów, które podpisały w dniu 17. bm. rezolucję Rady Ligi Narodów, potępiającą Niemcy za jednostronne zerwanie zobowiązań traktatowych przez wprowadzenie powszechnej służby wojskowej.

Dosłowna treść tej noty, obejmująca cztery strony pisma maszynowego, nie została dotąd opublikowana i niemieckie urzędowe Biuro Informacyjne ograniczyło się jedynie do podania krótkiego streszczenia, które brzmi następująco:

Rząd Rzeszy oświadcza wobec wszystkich państw, które podpisały rezolucję genewską, że nie mają one prawa sprawowania sądu nad Niemcami, że rezolucja Ligi Narodów stanowi próbę ponownej dyskryminacji Niemiec, którą rząd Rzeszy odrzuca jak najkategoryczniej. Równocześnie rząd Rzeszy zawiadomił poszczególne rządy, że zastrzega sobie ogłoszenie swego stanowiska odnośnie do poszczególnych punktów zawartych w rezolucji Ligi Narodów w najbliższej przyszłości.

Walka pogaństwa z chrystjanizmem w Niemczech.

Tegoroczne święta wielkanocne przeszły w Niemczech pod znakiem walki chrześcijaństwa ze wrastającym z dnia na dzień coraz bardziej ruchem pogańskim narodowych socjalistów. Zarówno kościół katolicki jak i ewangelicki przygotowują się do walnej rozprawy z pogaństwem. Niemieckie pogaństwo postanowiło obchodzić w tym roku starogermańskie święto Ostary, bogini wiosny. W związku z tem radio niemieckie transmitowało i audycję o tendencji wybitnie pogańskiej, przedstawiając zamiast Zmartwychwstania Chrystusa, zmartwychwstanie poległych w czasie wojny światowej żołnierzy. Wśród katolików niemieckich słuchowisko to wywołało zrozumiałe oburzenie.

Uroczysty akt podpisania Konstytucji na Zamku w dniu wczorajszym.

Jakkolwiek ostatnia data i godzina podpisania nowej ustawy konstytucyjnej ustalona została dość późno, na placu Zamkowym zgromadziły się liczne rzesze publiczności. Przybyło wiele organizacji i związków społecznych, które stawiły się na Plac Zamkowy ze sztandarami i orkiestrami.

Przed Zamkiem wystawiły kompanie honorowe stołeczne pułki piechoty 21 warszawski, 30 strzelców kaniowskich i 36 Legji Akademickiej, które przybyły z chorągwiemi pułkowymi. Szwadron honorowy ze sztandarem wystawił 1 pułk Szwolężerów.

O godz. 7 m. 15 na Zamek zjechali ministrowie i przedstawiciele Izby ustawodawczych.

Na Zamku.

W pięknej sali Rycerskiej pod zegarem, wyobrażającym Chronosa dźwigającego na swych barkach świat, ustawiony został stół nakryty czerwonym sukniem. Na stole — dwa kandelabry, kałamarz oraz pieczęć osobista Prezydenta Rzeczypospolitej.

Na kilka minut przed pół do ósmą zbierają się w sali Rycerskiej ministrowie, którzy podpisali akt Konstytucji, Marszałkowie i Wice-marszałkowie Sejmu i Senatu oraz referenci Konstytucji w Sejmie i Senacie.

Punktualnie o godz. 7 minut 30 wchodzi na salę Pan Prezydent Rzeczypospolitej, poprzedzony przez dwóch adjutantów i dyrektora protokołu dyplomatycznego. Za Panem Prezydentem postępuje Premier z aktem Konstytucji w ręku, szef kancelarii cywilnej i szef gabinetu

wojskowego oraz kapelan przyboczny Prezydenta R. P.

Pan Prezydent wita się kolejno z Ministrami i zgromadzonymi w sali Rycerskiej, poczem zajmuje miejsce za stołem. Do Pana Prezydenta zbliża się Premier, podając akt Konstytucji do podpisu. Pan Prezydent wpisuje najpierw w akcie datę 23 kwietnia, następnie składa swój podpis. Po podpisaniu Konstytucji przez Pana Prezydenta szef kancelarii cywilnej przykłada do aktu pieczęć Prezydenta Rzeczypospolitej. W tym momencie orkiestry wojskowe ustawione przed Zamkiem rozpoczynają grać hymn państwowy, oddziały wojskowe prezentują broń, a bateria artylerji ustawiona poniżej tarasu zamkowego oddaje 101 strzałów.

Publiczność obnażyła głowy, a po zakończeniu hymnu plac, wypełniony publicznością rozbrzmiał głośnymi okrzykami „Niech żyje Konstytucja!” „Niech żyje Prezydent Rzplitej!” „Niech żyje Marszałek Piłsudski!”

Po akcie podpisania Konstytucji P. Prezydent wydał na Zamku obiad, na który prócz osób, obecnych przy podpisaniu zaproszeni zostali prezesi Sądu Najwyższego, Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Najwyższej Izby Kontroli Państwa oraz członkowie domu wojskowego i cywilnego P. Prezydenta Rzplitej.

O godz. 10 wiecz. w Zamku iluminowanym reflektorami rozpoczął się raut. Publiczność zgromadzona na placu Zamkowym nie rozchodziła się długo.

Niepokojące objawy na Pomorzu

Niemcy wykupują majątki polskie.

SWIECIE n/w W ostatnim czasie daje się na Pomorzu zauważyć coraz to większy wzrost Niemczyzny, czy to pod względem organizacyjnym, politycznym, kulturalno-oświatowym a specjalnie gospodarczym, który jest objawem szczególnie niepokojącym społeczeństwo Pomorza.

Pomijając już stronę polityczną i organizacyjną mniejszości niemieckiej na Pomorzu należy poświęcić specjalną i baczną uwagę na stronę podboju gospodarczego, wyrażającego się w silnych spółdzielniach handlowych i kredytowych jak i przemysłowych niemieckich, n. p. mleczarniach i spółdzielniach rolniczo-handlowych, oraz w ostatnim czasie na ekspansję nabywania nieruchomości z rąk polskich.

Kiedy bowiem obecnie handel i zamiana na polu kupna i sprzedaży nieruchomości na Pomorzu, w rękach polskich prawie że nie istnieje, a to dla braku gotówki i stąd braku reflektantów, daje się zauważyć silny napływ chętnych kupna Niemców, posiadających gotówkę i płacących nieraz bardzo wysokie ceny, takie jakich reflektant Polak nie jest w stanie zapłacić, stąd też częste w ostatnim czasie przejścia nieruchomości z rąk polskich w niemieckie.

Wszecławadny dziś kryzys i upadek rolnictwa na Pomorzu przychodzi tu Niemcom nabywcom z olbrzymią pomocą. Niejeden Polak, właściciel nieruchomości, zniechęcony walką o byt i zadłużony rzuca swą placówkę, a nie mając nabywcy Polaka, oddaje ją Niemcowi za wysoką cenę. I tak to stopniowo stan posiadania Niemców na Pomorzu wzrasta, a stan posiadłości polskich maleje.

Dziesiąty Marzec.

54

P O W I E Ś Ć.

(Ciąg dalszy).

— Widzę, — zawołał, — że zauważyłeś moje wypchane kieszenie. Tak, geologia bardzo zajmująca jest nauką. Kamienie, znajdujące się na dnie studni opowiadają niejedno z przeszłości. Czy to nie Shakespeare powiedział, że i kamienie przemawiać mogą.

Tego już doprawdy nie wiem! — odrzekłem niechętnie. Zartobliwe jego słowa gniewały mnie — wiedziałem bowiem, że ukrywa się w nich coś, czego pomimo najszczerzej chęci zrozumieć nie mogłem.

— A ty, — zwrócił się do mnie po chwili, odkryłeś może coś nowego w tym czasie?

— Nie!

Parten przenikliwie spojrzał mi w oczy tak, jak gdyby chciał moje najtajniejsze odgadnąć myśli.

— Doprawdy! — rzekł z uśmiechem. — Niczego się nie dowiedziałeś? To dziwne?

— Może być!

Doszliśmy teraz do drzwi w płocie otaczającym pole sir Karola.

— Tutaj znaleziono wówczas ciało lorda Stanleya, — rzekłem trochę już ulagodzony.

— Tutaj? — zawołał z zajęciem. — O tem wcale nie wiedziałem dotychczas.

— Jest to zupełnie wiarogodnym, że sir Karol nie spotkał lorda Stanleya, gdy szedł mu naprzeciwko do połowy drogi.

— Czemu wogóle nie poszedł po niego?

— Bo jako lekarz, który może być każdej chwili wezwany do chorego, nie chciał się oddalać zanadto od domu.

— Więc to tutaj znaleziono lorda Stanleya!

— Tak, tuż przy drzwiach!

Podczas kiedy przechodziłem przez płot, drzwi bowiem były zamknięte, został Parten jeszcze sam po drugiej stronie i wyjąwszy szczyryk, zaczął ostrożnie podważać jakiś sęk w słupie, do którego przymocowane były drzwi.

— Patrz! zawołał, — ten sęk z pewnością był wciśnięty w mały otwór w drzewie!

Spojrzałem na przeciwległy słup i zauważyłem zupełnie podobny sęk.

— Widać doskonale wywiercone otwory, — rzekłem, wyważając także nożykiem ów sęk. — Zdaje mi się, że przeciągnięto tędy drut, zaopatrzone ostremi kolcami!

— Jaki drut! — zawołał Parten, podnosząc głowę.

Opowiedziałem mu to, co mi Seton przed kilku miesiącami mówił o poranionych dło-

Subskrypcja Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej na Pomorzu

Pracownicy Okręgu Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Bydgoszczy subskrybowali 413.500 złotych.

Stając tłumnie w szeregach obywateli zdających sobie sprawę z gospodarczego znaczenia Pożyczki Inwestycyjnej — ogół pracowników poczt.-tel. okręgu pomorskiego poparł subskrypcję bardzo poważną pozycją.

Do dnia 18 kwietnia br. 2.966 Pocztovców subskrybowało 413.500 złotych.

Podkreślić należy, że powyższa, bardzo poważna kwota subskrybowanej pożyczki jest wynikiem samorządnie podjętej akcji, świadczącej wymownie o ich wyrobieniu obywatelskim i poczuciu obowiązku do solidarnego wysiłku.

Jakie roboty wykonane będą z ramienia Funduszu Pracy na Pomorzu.

TORUN. W obecnym roku budżetowym 1935/36 Fundusz Pracy przeznaczył na prace, prowadzone na terenie Województwa Pomorskiego sumę zł. 2.423.200. Suma ta nie jest ostateczną i ulegnie jeszcze zwiększeniu przez udział poszczególnych samorządów. Przy zatrudnianiu bezrobotnych zastosowano system pracy na trzy zmiany przez co uzyska się trzykrotnie większą liczbę pracujących. Spodziewać się należy zatrudnienia w ten sposób około 8.000 ludzi. Pracę będą mogli uzyskać tylko ci bezrobotni, którzy zostaną zakwalifikowani przez biura pośrednictwa pracy. Pozatem uzyskanie pracy będzie zależało od stopnia potrzeb danego bezrobotnego, jak na przykład ojcowie rodzin będą mieli pierwszeństwo. Pędział wspomnianej wyżej sumy na poszczególne roboty przedstawia się następująco: Na roboty drogowe państwowe przypada 812.200 zł. Prace te będą wykonywane za pośrednictwem Ministerstwa Komunikacji. Na drogi samorządowe przeznaczono 300.000 zł. Jeżeli chodzi o charakter tych prac, to we lwiej części będą one miały na celu konserwację. Pozatem nastąpi w znacznej mierze uzupełnienie sieci komunikacyjnej. Na roboty wodne na Wiśle preliminowano 150.000 zł. na obwałowania zaś i roboty meljoracyjne 405.000 zł. Będą to prace, związane: z regulacją Strugi Toruńskiej w powiecie wąbrzeskim, z regulacją Strugi Czarne Błoto w powiecie toruńskim oraz regulacją rzek Drwęcy w powiecie lubawskim, Chociny w powiecie chojnickim, Działdówki w powiecie działdowskim, Czarnej Wody pod Starogardem oraz będą dotyczyć sypania wałów ochronnych pod Swieciem, podwyższenia wałów wylanych pod Opaleniem oraz obwałowania Wisły pod Chełmnem. Na inwestycje miejskie przeznaczono 406.000 zł., z tego Grudziądz przeprowadzi prace wodociągowe i kanalizacyjne oraz regulacje terenów budowlanych: Toruń kanalizację nowych terenów osiedlanych oraz budowę pieca w klinkierni na Rudaku, Tczew, Podgórz i Nowemiasto roboty regulacyjne, Działdowo wykończy budowę gimnazjum, wydział powiatowy w Brodnicy będzie mógł rozbudować swój szpital. Na drobne budowy miejskie specjalnie na rozbudowę osiedli robotniczych w miastach Toruniu, Gdyni i Grudziądzu przeznaczono 350.000 zł.

Dwóch generałów powstańczych w Grecji skazano na karę śmierci.

ATENY. Sąd wojenny wydał wyrok w procesie przywódców organizacji obrony republikańskiej, skazując generałów w stanie spoczynku Papulasa i Kimissisa na karę śmierci, a 12 innych oskarżonych na więzienie, 18 oskarżonych uniewinniono.

niach lorda Stanleya. Teraz wiedzieliśmy, skąd rany te pochodziły.

— Seton nie wspominał nic o tem, — dodałem, — że drut ten miał ostre kolce, zresztą prostym podniesieniem, od takiego drutu nikt sobie rąk tak poranić nie może, jak to było u lorda Stanleya. Sir Karol polecił mi drut tylko podnieść, ale jeżeli on był przeciągnięty przez obydwie słupy, to rzecz wcale łatwa nie była i przy tem lord Stanley zranił sobie ręce.

— Tak jest, — rzekł Parten zamyślony.

Mileząc doszliśmy aż do parku Cranby-Croft. Tutaj podał mi Parten złożoną linę.

— Zabierz ją z sobą, — rzekł, — bo ja muszę iść jeszcze do kaplicy. Z miejscem tragicznych wypadków nigy się dosyć obeznać nie można.

I znikł w gęstej mgle.

Udało mi się wejść niepostrzeżenie do mego pokoju i ukryć w szafie linę. Rogera jeszcze nie było — zjadłem więc obiad sam, lecz gdy chciałem wyjść z cygarem na werandę, ujrzałem w przedsiönku Partena, oglądającego uważnie wielki zegar stojący. Otworzył właśnie drzwi zegara i dotykał jedną sprężynę po drugiej.

Pół godziny później zobaczyłem go znowu. Miał teraz inne już ubranie na sobie i stał znów przy zegarze, lecz tym razem z Setonem.

(C. d. n.)

Kronika.

Nowemiasło, dnia 24. kwietnia 1935 r.

Sroda Fidelisa Kapuc. M.
Czwartek. Marka Ewang.
Słońca: wschód o godz. 4,32 zachód o godz. 18.38

Ćwiczenia rezerwy w roku 1935/36.

Toruń. Powiatowa Komenda Uzupełnień Toruń komunikuje:

Rozkazem M S Wojsk zostały zarządzone w roku 1935/36 ćwiczenia wojskowe szeregowych rezerwy: Do ćwiczeń powołane będą roczniki: 1911, 1909, 1907 i 1904 a mianowicie;

z rocznika 1911 — podoficerowie, st. szereg. i szeregowcy lotnictwa, balonów oraz informacji telegraficznych i radiotelegraficznych;

z rocznika 1909 — podoficerowie, st. szeregowcy i szeregowcy: piechoty, kawalerji, artylerji, aeronautyki, saperów, łączności, broni pancernych, żandarmerji, służb: uzbrojenia, zdrowia, intendenty i taborów oraz marynarki wojennej i baonu morskiego piechoty;

z rocznika 1907 — podoficerowie: piechoty, kawalerji, artylerji, aeronautyki, saperów, formacji radiotelegraficznych, broni pancernych, żandarmerji, służby uzbrojenia, zdrowia, intendenty, taborów i morskiego baonu piechoty;

z rocznika 1904 — podoficerowie: piechoty, kawalerji, artylerji, saperów, broni panc., żandarmerji, służb: uzbrojenia, zdrowia, intendenty, taborów i baonu morskiego piechoty.

Ponadto do ćwiczeń zostaną powołani wszyscy rezerwiści, którzy podlegali powołaniu w roku 1934/35, lecz ćwiczeń tych z jakichkolwiek powodów nie odbyli. Wszyscy szeregowi rez. którzy mają ćwiczenia odbyć, otrzymają ze swych P.K.U. imienne karty powołania. Szczegóły, dotyczące ćwiczeń, przesunąć, odroczeń i t. d. podane są w obwieszczeniach, rozplakowanych we wszystkich miastach i wsiach.

Sprawy podatkowe.

TORUN. Izba Skarkowa podaje do wiadomości pracodawców, że z dniem 1 kwietnia br. podwyższony został podatek kryzysowy do państwowego podatku dochodowego obliczonego od wynagrodzeń za najemną pracę. Dodatek ten wynosi obecnie przy dochodach w stosunku rocznym.

ponad 2.500 zł. do 3.600	— 0,5 proc.
„ 3.600 zł. do 6.400	— 1 „
„ 6.400 zł. do 10.400	— 2 „
„ 10.400 zł. do 24.000	— 3 „

i wzrasta stopniowo ze wzrostem dochodu aż do 13 proc. wypłaconego wynagrodzenia.

Kursy Szybowcowe.

W tegorocznej akcji obozowej projektowane jest uruchomienie kursów szybowcowych. Na kurs mogą zgłaszać się junacy z hufców szkolnych P.W. z cenzusem lub bez cenzusu, oraz młodzież pozaszkolna.

Warunki:

- ukończony I. stopień P.W. w roku 1934.
  - jeden rok pracy wyszkoleniowej w II. stopniu P. W.
  - odbędą w bieżącym roku oboz. kurs na zakończenie II. stopnia P. W.
  - wiek: ukończone 17 lat,
  - zgłoszą się ochotniczo do szkolenia szybowcowego i mają chęć szkolić się następnie w P.W. lotniczym motorowym.
  - przedstawia zgodę rodziców na szkolenie szybowcowe,
  - wykazują się świadectwem lekarskim, stwierdzającym bardzo dobry stan zdrowia.
- Powyższe dokumenty przyjmują Powiatowi Komendanci P. W. na terenie Obwodu P. W. 67. pp. w terminie do dnia 26 IV. 1935 r.
- Świadectwo lekarskie zostanie wydane kandydatom bezpłatnie przez Poradnię Sportowo-lekarską w Toruniu. Wyjazd kandydatów do badania nastąpi dnia 26. IV. 1935 r. na podstawie zleceń na przejazd wystawionych przez Komendę Obwodu P. W., z tem że koszt przejazdu do Torunia i z powrotem zostaną kandydatom zwrócone. Obwodowy Komendant P. W. (Cerkiewicz Major)

Z miasta i powiatu.

Osobiste.

Nowemiasło. W dniu 23 bm. obchodził Starosta Powiatowy Pan Dr. Wojciech Tomezynski dzień Swego Patrona. Społeczeństwo powiatu lubawskiego złożyło liczne dowody przywiązania do Włodarza swego powiatu, nadsyłając serdeczne i szczerze życzenia imiennowe. Podkreślić wypada piękny występ chóru męskiego Harmonji, który wczesnym rankiem w hollu mieszkania Pana Starosty odśpiewał kilka stosownych pieśni. O godzinie 11-ej urzędniczy Starostwa i Wydziału Powiatowego, Przedstawiciele samorządu miejskiego i wiejskiego, oraz Urzędu Rozjemczego, K. K. O i T. R. Pow. składali życzenia w sali sejmiku Powiatowego. W późniejszej godzinie składali życzenia przedstawiciele urzędów i organizacji społecznych. W godzinach popołudniowych przed gmachem Starostwa pieśni wojskowe odegrała Orkiestra Zw. Strzeleckiego.

Do licznych tych dowodów życzliwości przyląca się i Redakcja naszego pisma, życząc Panu Staroście długich lat zdrowia i owocnej pracy dla dobra Państwa i Powiatu.

Z dniem 20. b. m. pow. lekarz wet. p. Kozłowski rozpoczął 6 tygodniowy urlop wypoczynkowy. Zastępuje go p. Briks pow. lek. wet. w Brodnicy. Zgłoszenia należy kierować do Starostwa w Nowemiasło.

W dniu dzisiejszym zawierają związek małżeński: P. Małgorzata Vetterówna z p. Alfonsiem Lewandowskim obywatel z Nowemiasła, oraz p. Elżbieta Orlikowska z p. Feliksem Koreckim również z Nowemiasła. Obydwójka Państwu Młodym składamy ze strony Redakcji życzenia najlepszej pomyślności na dalszej drodze życia.

Z okazji ślubu swego złożył p. Alfons Lewandowski w redakcji naszego pisma kwotę 10 zł. przeznaczając je dla biednych miasta.

Czas najwyższy

odnowić prenumeratę za

„Głos Lubawski”

na miesiąc maj lub maj i czerwiec.

Prenumeratę przyjmują wszystkie Agencje i Urzędy Pocztowe oraz Administracja — „GŁOSU” —

Zamiast życzeń świątecznych

pow. lekarz wet. p. Kozłowski złożył w naszej redakcji 5 złotych dla biednych miasta.

Apel T. C. L.

Gdybym ja mógł dożyć, kiedyś tej pociechy, Żeby te moje księgi zbladły pod strzechy.

O tem marzył i śnił nasz największy poeta i wieszcz Adam Mickiewicz. W tych czasach, kiedy jeszcze książki pisane w języku ojczystym podawano z rąk do rąk, jako skarb najdroższy, kiedy musiano ukrywać je przed nawiastem co polskie okiem najeźdźcy, który ten skarb zabierał i w oczach ludzkich niszczył i sponiewierał. Zmieniły się jednak czasy. Mamy własny dom — własne państwo — i dzisiaj marzenia poety mogłyby się stać rzeczywistością, bo po całym kraju rozsiane Towarzystwa Czytelni Ludowych kontynuują jego marzenia, starają się o ile możności książki rozpowszechniać, bo cóż może człowiekowi lepiej posłużyć, jak książka, która w smutku pocieszy, w kłopotie pouczy, a nawet i ból czasem zagoi. Starajmy się więc zawrzeć przymierze z książką. Ale wszelkie przymierza wymagają jakiegoś wkładu ze strony tych, którzy je zawierają. To też pierwszym wkładem ze strony obywatelstwa niechaj będzie chęć czytania, a drugim popieranie finansowe akcji Czytelni Ludowych, jako tej instytucji, która szerzy w szerokich masach oświatę i sprawia niejednokrotnie miłą i pożyteczną rozrywkę.

Władze wyższe, mające powyższe dobro duchowe na uwadze pozwoliły w dniu święta Narodowego 3 Maja urządzić obchody i kwesty na rzecz T. C. L. W myśl tego i miejscowe T. C. L. urządził w dniu 3 Maja kwesty i wieczornice, z których czysty zysk przeznaczony są na wzbogacenie księgozbioru tutejszej biblioteki. W związku z tem zwraca się T. C. L. z gorącym apelem do Szanownego obywatelstwa o szczerze i przyjazne ustosunkowanie się do tej akcji. Niechaj więc nikogo nie zabraknie w szeregu tych, którzy przyczyniają się swym skromnym i ofiarnym datkiem do realizacji i zamierzonych celów, bo tylko wspólnym wysiłkiem spełnimy zadanie kulturalne, podjęte przez naszych przodków i jako takie wzbogacone naszą ofiarnością i pracą przekażemy następnym pokoleniom.

Kochajmy więc książkę i złożmy na nią w dniu 3 Maja swój drobny grosz.

„Bo oświata i praca Narody wzbogaca”.

Komitet T. C. L.

Dwa tragiczne wypadki w czasie świąt.

W. Bałótki. W pierwsze święto Wielkiejnocy około godz. 4-tej pop. w mieszkaniu rolnika p. Mówki Leonarda w Wielkich Bałótkach wydarzył się tragiczny wypadek i to w następujących okolicznościach. Do Romana Anzela służącego u p. Mówki przybyła w odwiedziny siostra jego 16-letnia Klara Anzelówna z Tomaszewa. Przy pokazywaniu siostrze rewolweru i manipulowaniu przy tymże padł nagle strzał. Kula ugodziła Anzelównę w czaszkę, powodując natychmiastową śmierć.

Powiadomiony o wypadku post. P.P. w Wawrowicach, wszczął natychmiastowe dochodzenia, osadzając mimowolnego zabójcę w areszcie do czasu ukończenia śledztwa. Zwłoki zabezpieczono od czasu przybycia komisji sądowo-lekarskiej.

Nowemiasło. Również mieszkańcy Nowemiasła zostali poruszeni pod wieczór I święta wiadomością o bestjałskim zaszytletowaniu niej. Góralskiego Franc. z Nowemiasła przez będącego na urlopie żołnierza 66 pp. Jonowskiego Piotra. Wypadek miał miejsce na ulicy Wierzbowej około godziny 7-mej wiecz. Przechodzącego Góralskiego zaczepił Jonowski będący w stanie podniecenia alkoholowego i uderzył go w twarz. Gdy Góralski zrewanżował mu się ciosem rozpoczęła się dzika bijatyka. Silniejszy fizycznie masakrował Jonowski przeciwnikowi pięściami twarz, a w pewnej chwili dobył noża z kleszeni i pchnął Góralskiego w prawą stronę pierś, przebijając mu płuca. Broczą krwią upadł Góralski nieprzytomny na ziemię. Rannego odstawiono natychmiast do szpitala w Nowemiasło. St. strz. Jonowski krótko po wypadku zatrzymany został przez policję i tego samego dnia odstawiony do Brodnicy gdzie oddano go do dyspozycji miejsc. posterunku żandarmerji. Zaznaczyć należy iż Jonowski dokonał tej krwawej zemsty na tle porachunków osobistych i sporu o kobietę. Stan ranionego jest groźny.

Wstępujcie do Koła Zw. Weteranów Powstań Narodowych R. P. 1914/19

Lubawa. Związek Weteranów Powstań Narodowych R. P. 1914/19 r. zwołuje na niedzielę dnia 28 kwietnia rb. o godz. 1-ej popol. do p. Kowalskiego (Hotel pod Orlem) zebranie konstytucyjne, celem założenia Koła Związku Weteranów Powstań Narodowych R. P. 1914/19 r. i uprasza wszystkich zainteresowanych miasta Lubawy i okolicy, ażeby jaknajliczniej raczyli przybyć na to zebranie i zgłosili swoje przystąpienie do Związku.

Przybędzie Delegat Powiatowy Okręgu Pomorskiego, który wygłosi referaty o celach i zadaniu Związku.

Członkiem Koła może być każdy uczestnik walk o niepodległość Polski z lat 1914/19 r. jak Powstańcy Pomorscy, Wielkopolscy, Śląscy, Uczestnicy Armji Polskiej we Francji, Dowborczycy i t. p. oraz kto udowodni, że ideowo współdziałał z ruchem niepodległościowym polskim 1914/19 r. jak Warmjacy, Mazurzy i t. d.

Każdy zgłaszający się powinien przedstawić dowody, stwierdzające jego pracę niepodległościową.

Skazanie notorycznych złodziei.

Lubawa. W Sądzie Grodzkim w Lubawie odbyła się rozprawa karna przeciwko notorycznym złodziejom t. j. Drzewickiemu Franciszkowi z Buczka i Gotthardowi Janowi, zamieszkałym w Łązku pow. lubawski którzy obecnie odsiadują karę więzienia przy Sądzie Okręgowym w Starogardzie. Wymienieni, oskarżeni byli o 8 wypadków kradzieży. Grasowali przeważnie w Wonnio. P. Łukaszkowskiemu Stanisławowi z Wonnio skradli 4. 3. 1934 r. jednego warchlaka, za co wymierzono im karę 6 mies. więzienia, za kradzież narzędzi kowalskich na szkole p. Orzechowskiego Antoniego otrzymali karę 6 mies. więzienia. Dalej poszkodowani zostali p. Rutkowski Franciszek z Wonnio, któremu skradziono 27 kg. maki żytniej-p. Jaroszyński Marjan (6 kur), p. Fafka Bronisław (6 kur);

p. Inicki Albin (2 gęsi), p. Hejka Anastazy (świnki), p. Dembek Konstanty ze Szwarcenowa (pszczoły). p. Millenbaker Fryda z Gryzlin (2 łyżki stołowe), Drzewicki Fr. i Gotthard Jan za swoje „wycyzny“ złodziejskie otrzymała łączną karę po 13 mies. więzienia.

Pożar zagrody.

Bratjan. W sobotę dnia 20 bm. powstał pożar w zagrodzie małorolnego Standarskiego Józefa zam. w Bratjanie na wybudowaniu. Spalił się dom mieszkalny, stodoła i maszyny rolnicze a także różne drobne sprzęty i przedmioty. Wartość spalonego mienia wynosi 5000 zł. Standarski ubezpieczony był w „Polonji“ na 5500 zł.

W akcji ratunkowej brały udział straż pożarna z Bratjana i Nowemiasła. Pożar powstał od iskier wydobytających się z komina a padających na słomiany dach.

Z życia Koła Gospodyń Wiejskich.

Lekarty. Tut. Koło Gosp. W. zapoczątkowało prace praktyczne kursu wypieku ciast, trwającym 4 dni. Z okazji zakończenia kursu urządzono godzinę miłej pogawędki przy wspólnej kawce, którą zaszczylił swą obecnością Pan Starosta. Tu pokazały nasze gospodynie, co umiały tanim kosztem wykonać, a było tych słodkich wspaniałości coniemniara, a że były smaczne, o tem się przekonałi goście.

Podczas kawy prezeska K. G. W. p. Rutkowska przywitała Pana Starostę i innych gości, dziękując za zaszczyt, móc gościć w swoim gronie Pana Starostę. Zapewniając o dołożeniu starań pozyt. pracy, podziękowała pp. Serożyńskim za poparcie i ofiarowanie gościnnych swych progów oraz p. instruktorce za niezmordowaną pracę dla dobra gospodyń.

W odpowiedzi Pan Starosta wskazując na położenie gospodarce, złożył na ręce prezeski życzenia dalszego rozwoju Koła. W dalszych przemówieniach ks. prob. Komkowski wyraził uznanie dla ofiarnej i bez wycyzynku dokonywanej pracy społecznej p. posła Serożyńskiego.

P. poseł S. zwrócił uwagę na konieczność organizowania się i na wpływające stąd korzyści.

Z apelem do gospodyń o propagandę w kierunku powiększenia liczby Kół G. W., by rozpowszechniły się po wszystkich zakątkach powiatu, zwrócił się miejscowy kier. szkoły.

P. instruktorka zapoznając z celami K. G. W. podziękowała Panu Staroście za poparcie tej pożytecznej akcji.

Miłą tę chwilę upamiętniono wspólną fotografią.

Z dalszych stron.

Napad rabunkowy w pow. brodnickim.

Lembarg. W drugie Święto Wielkiejnocy o godz. 8.40 rano dokonano napadu rabunkowego w domu handlarza Borkowskiego w Lembargu. Sprawca wyzyskał czas gdy domownicy udali się do kościoła, a w domu pozostała tylko 17-letnia córka Monika i 6-letni chłopiec Alfons. Wtargnąwszy do kuchni, zamknął się od wewnątrz, poczem zawiązałszy dziewczynę, zażądał od niej wskazania miejsca ukrycia pieniędzy. Gdy ta odmówiła, rzucił się na nią i skrepował jej ręce i nogi drutem. To samo uczynił z chłopcem, poczem zabrał się do poszukiwania łupu. W jednym z łożek znalazł kwotę 190 zł i nierozpoznany zbiegł w niewiadomym kierunku. Policja wszczęła energiczny pościg za bandytą.

Ohydne świętokradztwo.

Chełmno. W Boluminku w nocy niewykryci sprawcy, wybiwszy w drzwiach filung wziętym z grobu krzyżem żelaznym, włamali się do zakrystji kościoła, skąd pokradli 2 kielichy pozłacane, z drugiej zakrystji zabrali klucze od tabernaculum, skąd znów skradli kielich srebrny pozłacany i szkło z pozłacaną obwódką w kształcie księżyca. Znajdujące się w kielichu komuni-kanty rozrżucili na posadzkę ołtarza a następnie porzbiłali skarbonki, w których jednak nie było żadnej gotówki. Wartość skradzionych sprzętów kościelnych wynosi około 500 zł.

Niezwykła skarga o odszkodowanie.

Grudziądz. Do Sądu Grodzkiego wpłynęła niezwykła skarga hr. Erika Wilhelma Schwandenfeld-Schwena, ordynata dóbr Sartowice w powiecie świeckim przeciwko zarządowi miasta Grudziądza. Hr Schwandenfeld skarży zarząd miejski, żądając odszkodowania za przewóz przez Wisłę, który zdaniem hr. Schwandenfelda, miasto niesłusznie pobierało. Powód w skardze swojej twierdzi, iż ma przywilej, który łącznie z majątkiem odkupił od rodziny Szczyków, który to przywilej otrzymał podkanclerz wielkiego księstwa litewskiego Stanisława Szczyka w XVI wieku. Przywilej ten daje prawo przewozu przez Wisłę z lewego na prawy brzeg. Miasto Grudziądz posiada podobny przywilej z prawego na lewy brzeg. Ponieważ hr. Schwandenfeld od czasu wojny nie korzystał z tego przywileju, miasto Grudziądz uruchomiło od r. 1920 przewóz w obie strony. Obecnie hr. Schwandenfeld żąda, aby miasto wypłaciło mu połowę należności od 15 lat uzyskiwanych za przewóz w obie strony. Skarga ta wzbudza wielkie zainteresowanie, szczególnie w sferach prawników.

Ruch towarzystw.

Baczność Rezerwiści.

Krotoszyn. W niedzielę, dnia 28. 4. bm. o godz. 16-tej popołudniu odbędzie się w lokalu szkolnym zebranie Związku Rezerwistów, na które jaknajuprzejmiej zaprasza Zarząd.

Obecność członków konieczna.

Nadz. zebranie Kółka Rolniczego.

Nowydwór. Nadzwyczajne walne zebranie Kółka Rolniczego w Nowymdworze odbędzie się w niedzielę dnia 28 kwietnia br. o godz. 17-tej w zwykłym lokalu zebrania. Ze względu na ważność poruszanych spraw udział wszystkich członków konieczny. Zarząd

W niedzielę dnia 28 kwietnia 1935 r.

otwieram

lokal sezonowy w Parku Miejskim
Koncert po południu od godz. 2-giej
Szanowne obywatelstwo Nowemiasła
i okolicy proszę o łaskawe poparcie.

Kazimierz Górski - Nowemiasło.

Cudowne uzdrowienie.

Ostatni numer wychodzący we Lwowie organu ks. biskupa stanisławowskiego Chomiszyna podaje ciekawą wiadomość o cudownym uzdrowieniu 25-letniej służącej w Stanisławowie Paraskali Hanusiakówny nieuleczalnie chorej wskutek złamania kręgosłupa.

Hanusiakównie pięciokrotnie zakładano na tułów gipsowy korset i ostatnio 15 lutego b. r. stwierdzono na klinice we Lwowie, iż stan jej nie rokuje nadziei, ponieważ kręgosłup w miejscu złamania mimo zastosowania zabiegów lekarskich nie zraza się. Nieszczęśliwa mając od gipsowego korsetu głębokie rany na ciele zrezygnowana udała się po poradę do gr. kat. katechety w stanisławowie ks. Iwana Szeziuka „Zdając sobie sprawę ze stanu jej choroby i widząc beznadziejny stan, ks. Szeziak poradził szukać nieszczęśliwej ratunku u Matki Boskiej.

Polecił jej — pisze ks. Szeziak — by przed wyjazdem do Lwowa przez dziesięć dni modliła się gorąco i by wypila ostatniego dnia butelkę wody z Lourdes, którą jej wręczył. Chora zastosowała się do mojej rady, Tuż przed wyjazdem jej na klinię do Lwowa odprawiłem na jej intencję Mszę św. 12 marca — pisze w dalszym ciągu ks. Szeziak — Hanusiakówna pojechała do Lwowa.

W drodze modliła się gorącą prosząc Matkę Boską o wyzdrowienie. Gdy pociąg przybył na stację we Lwowie Hanusiakówna wysiadając ku swemu wielkiemu zdziwieniu poczuła się zupełnie zdrowa, nie czuła żadnych bólów, aczkolwiek tego samego dnia przed kilka godzin bardzo cierpiała i z trudem mogła się poruszać.

Na klinice lekarz prześwietlił ją promieniami Roentgena i porównawszy zdjęcie fotograficzne ze zdjęciem z 15 lutego wyraził się tak: „Stał się jakiś cud. Jeszcze mi się to nie zdarzyło. Kość zrosła się i to całkiem równo. Myślałem, że jeszcze za trzy lata trzeba będzie leczyć i zakładać gips. Gorsetu gipsowego teraz już nie potrzeba”.

Zapytana przez lekarza Hanusiakówna odpowiedziała, że w domu nic nie robiła, tylko modliła się do Matki Boskiej. Obecnie Hanusiakówna jest zupełnie zdrowa.

Lekarz stanisławowski dr. Grobelny, który leczył przez cały czas oświadczył ks. Szeziukowi, że u pacjentki swej stwierdził po prześwietleniu promieniami Roentgena w dniu 22 marca zupełne wyzdrowienie, którego w żaden sposób nie umie sobie wytłumaczyć, tem więcej, że Hanusiakówna jako bezrobotna służąca żyła w ciężkich warunkach, utrzymując się z jałmużny i mieszkając kątem u znajomych jej biedaków.

Trup nieznanego samobójcy pod Kamienną Górą

W sobotę po południu w Gdyni u stóp Kamiennej Góry przy falochronie przechodnie natknęli się na zwłoki młodego mężczyzny, leżącego w kałuży krwi na piasku wybrzeża.

Wszystko wskazywało na to, że zaszedł wypadek samobójstwa. Z przestrzelonej głowy sączyła się krew a kula tkwiła w kapeluszu. Ciało było jeszcze ciepłe. Nieznany samobójca mógł mieć około 35 lat. Nie znaleziono przy nim żadnego listu, żadnego pisma tłumaczącego pobudki, które skłoniły go do tego rozpaczliwego kroku.

Policja gdyńska prowadzi dochodzenia celem ustalenia tożsamości tajemniczego samobójcy. W kieszeniach płaszcza znaleziono wprawdzie dowód osobisty, jednakże fotografia nie jest podobna do denata i należy prawdopodobnie od kogoś innego.

Ojciec św. celebrował nabożeństwo świąteczne.

CITTA DEL VATICANO. W pierwszym dniu świąt wielkanocnych Papież odprawił uroczystą mszę pontyfikalną w bazylice św. Piotra, wypełnionej po brzegi wiernymi, wśród których znajdowało się wielu pielgrzymów z zagranicy następnie złożył zewnętrznej Ojciec św. udzielił zebrany tłumom błogosławieństwa Urbi et Orbi.

Program Radjowy.**Warszawa — czwartek 25. IV.**

6.30—8.00 Audycja poranna. 8.00 Audycja dla szkół 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Program dla dzieci 12.30 płyty 13.00 Chwilka dla kobiet 13.05 Dziennik południowy 13.15 Koncert z Krakowa 13.50 Z rynku pracy 13.55 Wiadom. o eks. polski 15.35 Przegl. giełd. 15.45 Płyty 16.10 Recytal ze Lwowa 16.30 Pogadanka w języku francuskim 16.45 Rec. fort.

17.00 Reportaż ze Lwowa 17.15 Teatr wyobraźni 18.00 Arje i pieśni z Katowic 18.15 Szk. liter. 18.30 Skrzynka ogólna 18.40 Życie kult. i art. stoł. 18.45 Płyty 19.07 Progr. na dzień nast. 19.15 Kącik dla młodz. wiejskiej 19.25 Wiad. sport. 19.35 Trio fortep. 19.50 Feljton akt. 20.00 Turniej 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce 21.00 Koncert 22.00 Koncert reklam. 22.15. Muzyka lekka i taneczna 23.00 Wiad. meteor. dla kom. lotnicz. 23.30 — 23.45 Odczyt w języku angielskim

Warszawa — piątek 26. IV.

6.30—8.00 Audycja poranna 8.00 Audycja dla szkół 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiad. meteorol. 12.05 Muzyka z płyt 12.50 Chwilka dla kobiet 12.55 Dziennik połudn. 13.05 Płyty z objaśnieniami 13.55 Wiad. o eksp. polskim 15.35 Przegląd giełd. 15.45 Muz. lekka 16.30 Listy od dzieci (starszych) 16.45 Płyty 17.00 Odczyt 17.15 Recital ze Lwowa 17.40 Aud dla chorych tr. ze Lwowa 18.10 Teatr wyobraźni z Poznania 18.30 Koncert reklam. 18.45 Płyty 19.07 Program na dz. nast. 19.15 Skrzynka roln. 19.25 Wiadom. sport. lok. 19.30 Wiadom. sport ogólnopolskie 19.35 Piosenki w wyk. M. Fogga 19.50 Feljton aktualny 20.00 Jak spędzić święto 20.05 Pogad. Muz. 20.15 Kone. symf. w przerwie dzień. wiecz. oraz Jak prac. i żyjemy w Polsce 22.30 Recytacje tr. z Łodzi 22.45 Reportaż z Krak. 23.00 Wiadom. meteorol. dla komun. lotn. 23.05—23.30 Muzyka z płyt.

Toruń — czwartek 25. IV

7.45 Progr. na dz. bież. 7.50 Wskazówki praktyczne 15.40 Przegląd giełd. 18.30 Chwilka społeczna 18.35 Odczyt 18.50 Wesola muz. orkiestrowa 19.07 Program na dzień nast. 19.15 Płyty 19.25 Wiad. sport. z Pomorza 22.00 Koncert rekl.

Toruń — piątek 26. IV.

7.45 Program na dz. bież. 7.50 Wskazówki prakty. 14.00 Płyty 15.40 Przegląd giełd. 18.30 Kone. reklam. 18.45 Płyty 19.07 Program na dz. nast. 19.15 Wiadom. gospod. Pomorza 19.25 Wiadom. sport. z Pomorza 20.00 Pogad. krajoznawcza.

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowania z dnia 23. IV. 1935. Za 100 kg. płacono

Zyto	14,50 — 14,75
Pszonica	15,50 — 15,75
Jęczmień browarowy	19,50 — 20,00
Jęczmień jednolity	17,50 — 17,75
Owies	14,25 — 15,75
Otręby żytnie	10,75 — 11,50
Otręby pszenne (grube)	10,85 — 11,35
Otręby (średnie)	15,50 — 15,75
Gorzycyca	00,00 — 00,00
Groch Viktorja.	33,00 — 38,00
Groch Folgera	30,00 — 32,00

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowemimieście n. Drw.
Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowemimieście n. Drw.

Ogłoszenie**o przystąpieniu do parcelacji.**

Starostwo Powiatowe podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że przystępuje do parcelacji następujących maj. państw.:

- 1) Cieczewo o obszarze 162 ha
- 2) Zawda „ „ 413 ha
- 3) Szonowo „ „ 226 ha
- 4) Radzyń „ „ 238 ha
- 5) Gołębiewo „ „ 100 ha
- 6) Przesławice „ „ 226 ha

Wszystkie te majątki położone są w powiecie grudziądzkim.

Chcących nabyć ziemię z tych majątków, wzywam do złożenia przepisowych zgłoszeń do Starostwa Powiatowego w Grudziądzu do dnia 15 maja br.

Zgłoszenia złożone po oznaczonym terminie nie będą uwzględnione.

Zgłoszenia na nabycie ziemi nie podlegają opłatom stempłowym. Druki zgłoszeń można otrzymać bezpłatnie w Starostwie, Referat Rolnictwa i Reform Rolnych.

Zgłoszenia nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Parcelacja maj. Państwowego.

Na terenie powiatu chełmińskiego parcelowany będzie w roku bieżącym maj. państw. Trzebskie Pole o obszarze ca 330 ha. Reflektanci na nabycie ziemi winni składać zgłoszenia do Starostwa w Chełmie do dnia 15 maja br. na przepisowych formularzach, które otrzymać mogą w tutejszym Starostwie.

Polecam po niebywale niskich cenach

**Tapety — Farby
Lakiery — Pokost**

oraz
- wszelkie towary drogerijne -
po cenie hurtowej

Kredę do bielenia

przy zakupie od złot. trzech podwójny kawałek mydła do prania **darmo**
Przez niskie ceny staraniem moim będzie Szanow. odbiorców pod każdym — względem zadowolić. —

FIRMA

**Drogerja Medycynalna
I SKŁAD FARB**

A. Zalewski — Nowemiasto
Rynek 10. Telefon 63.

**Azotniak mielony i granulowany,
Saletrę wapniową,
Saletrę sodową,
Nitrofos,
Saletrzak,
Tomasynę azotniakową
i Supertomasynę,
Tomasynę belgijską,
S ó l potasową,
K a i n i t,
WAPNO nawozowe**

poleca

„Rolnik“

Spółdzielnia roln. - handlowa
LUBAWA NOWEMIASTO
Telefon 39. Telefon 49.

Zaproszenia

weselne i

Zawiadomienia

o ślubie

wykonuję gustownie i po niższych cenach

**DRUKARNIA — KSIĘGARNIA
B. Miłoszewski, Nowemiasto**

Rynek Nr. 19. — Telefon Nr. 59.

Książnica Kopernikańska
w Torunlu

Dnia 23 kwietnia br. o godzinie 11-tej zasnęła w Bogu przeżywszy lat 78
moja kochana siostra i nasza ciocia

ś. p.

Cecylja Ziółkowska

o czym donosi w głębokim smutku pogrążona

RODZINA.

Mikołajki, dnia 23 kwietnia 1935 r.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 27 bm. o godz. 9-tej w kościele parafjalnym w Mikołajkach.

TAPETY

najnowsze desenie
w wielkim wyborze
- - oraz wszelkie - -

**przybory
malarskie**

kupuje się najkorzystniej
w Drogerji

„SANITAS“

KONRAD SKIBOWSKI - NOWEMIASTO
ul. Sobieskiego Nr. 6. — Telefon Nr. 46.

Od 1 maja lub później

do wynajęcia

Wilka

4 pokojowa z wszelkimi wygodami oraz

1 pokój umeblowany

Sienkiewicza 1, — I. piętro.

Służącauczciwa z gotowaniem
potrzebna od z a r a z**Olszewska**

Skład Bławatów
Nowemiasto n. Drwęca.